

RAYMOND REHNICER

(21. LISTOPADU 1942 - 2. ÚNORA 1998)

Raymond Rehnicher se narodil v Belišči, malém slavonském městečku nedaleko od maďarských hranic. Jeho rodiče a prarodiče představovali celé spektrum etnik a náboženských vyznání starého podunajského soustátí. Snad právě tyto multikulturální kořeny jej přiměly, aby hledal poznání a vzdělání v cizině. Studoval na známé Svazové vysoké technické škole (ETH) v Curychu. Po jejím absolvování se v roce 1973 vrátil do vlasti a začal působit na Sekretariátu urbanismu, staveb a komunálních prací Bosny a Hercegoviny v Sarajevu. Zde vlastně založil systém územního plánování republiky. V sedmdesátých letech pracoval na celorepublikovém plánu prostorového uspořádání a na řadě územních plánů bosensko-hercegovských měst. Jako urbanista - plánovatel působil v interdisciplinárním týmu, který připravoval Sarajevo pro XIV. zimní olympijské hry v roce 1984. Úspěšný průběh her, konaných v omezených možnostech nepříliš bohaté země, byl také výsledkem jeho decentralizované koncepce prostorového uspořádání jednotlivých aktivit spojených s olympiádou.

V osmdesátých letech se Raymond Rehnicher věnoval akademické dráze, aniž by se ale vzdal své praktické činnosti jako urbanista - plánovatel. Působil na Fakultě architektury University Sarajevo. Zde systematicky budoval pracoviště zabývající se urbanismem - plánováním. Od obecných základů disciplíny se postupně dostával ke speciálním otázkám, jako využití počítačů v prostorovém plánování, ekologické plánování a vztah práva, ekologie a plánování. Politická liberalizace v tehdejší Jugoslávii mu umožnila založit v roce 1990 vlastní konzultantskou firmu Ekopolis.

Občanskou válkou, která jej přinutila k útěku z obleženého Sarajeva počátkem roku 1992, se život Raymonda Rehnicera zcela změnil. Musí si budovat od základu novou životní existenci. Působí na Technické univerzitě ve Vídni a od roku 1993 nachází trvalé působiště na Útvaru rozvoje v Praze. Vedle svých profesionálních aktivit se stále více angažuje ve prospěch své země a jejím prostřednictvím ve věci člověka a života na Zemi vůbec. V roce 1992 vychází jeho kniha Tráva a sloni o životním prostředí za občanské války v Bosně, v roce 1993 pak v Paříži její francouzská obdoba pod názvem L' adieu a Sarajevo. Burcuje Evropu a svět na obranu všech opomíjených, minoritních a jinak ohrožených. Varuje před bohorovností a falešným pocitem bezpečí Rakušanů, Němců či Čechů, věřících, že násilí a nelidskost se nemohou rozšířit za hranice Balkánu.

Neobyčejnou šíří své vědecké erudice propojuje problematiku přírodních, technických a společenských věd k brilantním analýzám a z nich vycházejícím fundovaným apelům určeným odborníkům i širší veřejnosti. Ty první oslovuje na četných konferencích, seminářích a workshopech, ty druhé pak prostřednictvím vystoupení v televizi a rozhlasu a v člancích - u nás především v Respektu, Literárních novinách a Architektovi. Na příkladech Sarajeva, Vídně a Prahy demonstruje hodnoty představované multikulturálním soužitím a devastací, která nevyhnutelně nastává, pokud se podaří města či regiony etnicky, nábožensky či jinak "vyčistit".

Svoji profesionální erudici věnuje práci na strategickém plánu pro Prahu. Postupně zanechává pedagogického působení ve Vídni ve prospěch Fakulty architektury na pražském ČVUT, kde vede mezinárodní kurs sociální ekologie a účastní se na výuce prostorového a strategického plánování. Svou činností představuje nové pojetí urbanismu - plánování jako průřezové disciplíny syntetizující poznání řady oborů do nové kvality pochopení, vcítění a srozumění člověka s lidmi a s ostatním světem. Svě spolupracovníky i studenty oslovuje vpravdě renesančně šíří svého rozhledu, nezávislým úsudkem, ale také skromností a prostotou.

Raymond Rehnicher zemřel dříve, než mohl své poznání a svoji moudrost formulovat v podobě větší souhrnné práce. Ty, kdo měli možnost se s ním setkávat, však může jeho odkaz inspirovat pro nové pojetí urbanismu - plánování, které překročí technicistní a antropocentrickou omezenost a bude odpovídat potřebám nastávajícího století.

